

Nr. 17.

Warszawa

$\frac{16}{28}$ kwietnia 1866 r.

Wychodzi w każdą sobotę.

Redakcja przy ulicy Nowy-Świat 14.

MERKURY

dodatek tygodniowy do Ekonomisty.

TYDZIEŃ FINANSOWY.

Po telegramie sobotnim o mającém nastąpić rozbrojeniu dwóch najeżonych armij niemieckich, spodziewano się rychłego powrotu targów pieniężnych do równowagi. Wprawdzie zawahały się giełdy, uległy nawet pewnéj reakcji pokojowéj, zwłaszcza paryska, gdzie wszystkie prawie wartości jednocześnie się podniosły; nie można jednak twierdzić, ażeby burza giełdowa już ustała, — przeciwnie świat finansowy, jak się trafnie wyraża jeden korespondent frankfurcki, cierpi obecnie chorobę, podobną do febry perjodycznéj (febris intermittens): lada pogłoska czy to o uzbrojeniu czy rozbrojeniu, o zaciągnięciu pożyczki lub o dymisji jakiego ministra, natychmiast wszystkie najlepsze nawet wartości chylą się w tę lub ową stronę. Ale w całym tym odmęcie tkwi dotąd głównie kierunek wsteczny, paniką wywołany, a w obniżeniu fortuny publicznéj, ostateczny mający wyraz. Według *Semaine Financière* obniżenie to w ciągu 2-ch miesięcy wyniosło we Francji, nie mniéj 25%. Z tego powodu dziennik ten czyni uwagę, że jeśli rząd uważa neutralność za najlepszą politykę, to pieniądz innego jest zdania. „Pieniądz jest przezorny, a subtelności polityczne grubiańską odpiera wymownością."

Nasza giełda stoiczne pokazała usposobienie: nieczuła na skazówki pokojowe, pozostała prawie bez zmiany, — cokolwiek się nawet pogorszyła, mianowicie co do listów zastawnych, które straciły $^1/_2$ i $^1/_4$ % (83—82$^1/_2$).

Akcje drogi żel. W.-Wied. podniosły się o 3$^7/_{12}$ %, Łodzkie za przykładem terespolskich liberowane być mają niżéj ceny imiennéj— za 92$^1/_2$ i dla tego kurs ich notuje się 93.

Bank frankfurcki podniósł stopę skupu z 4$^1/_2$ na 5%.

Renta francuska, jakkolwiek z 66,40 podniosła się do 67,50,—zawsze jednak straciła w ciągu miesiąca 1$^1/_2$ fr.

Renta włoska najwięcéj ucierpiała, bo spadła o całe 10%. We Włoszech panuje usposobienie wojenne i obawa kursu przymusowego biletów bankowych. Komisja finansowa, o ile wiadomo, usunęła projektowane przez ministra Scialoja kombinacje podatkowe, a natomiast wprowadza jeden ogólny podatek dochodowy na stopę 8%, dotykając nim i rentę, przez potrącenie w kuponach.

Papież edyktem z d. 11 kwietnia postanowił zaciągnąć pożyczkę 60 miljonów fr. drogą podpisów publicznych. Obligi 500-frankowe, dające 25 fr. procentu (renty), mają być płatne 330 fr., t. j. na stopę 66%.

KURSA GIEŁDY,

w tygodniu 20—26 kwietnia.

	Stopa %	PARI	CENA RZECZYWISTA W TYGODNIU: Piątek 20 kwiet.	Sobota 21	Poniedz. 23	Wtorek 24	Środa 25	Czwar. 26	Stosunek ost. do pari na 100.
			R	u	b	l	e		
1. Papiery publiczne.									
a) Rządowe.									
Polskie. Obligi Skarbowe (r. 100. 250. 500).	4	100	.	.	.	.	.	*84	*84
Polskie. Bilety Skarbu Kr. Pol.	$4^{3}/_{25}$	100	.	.	.	.	.	.	.
Polskie. Obligacje cząstk. (zł. 500) z kup.	4	75	105,50	.	.	.	.	.	$140^{2}/_{3}$
Polskie. Cert. ban. na obl. cz. *A* (z.300) z kup.	5	45	52,75	.	.	.	.	.	$117^{2}/_{5}$
Polskie. „ „ „ *B* (z. 200)	0	30	27,50	.	.	.	.	.	$91^{2}/_{3}$
	5	30	35	.	.	.	.	.	$116^{2}/_{3}$
Polskie. Dow. Kom. Cen. Lik. (różne sumy).	0	100	49	.	.	.	.	.	49
Polskie. Listy likwid. (r. 100. 250. 500. 1000)	4	100	.	65,75	65	.	.	65,66	$65^{2}/_{3}$
kupon	.	.	.	.	.	.	.	$1,62^{2}/_{9}$	.
Ruskie. 5-ta pożyczka (500)	5	100	*85,50	.	.	.	.	.	$*85^{1}/_{2}$
Ruskie. 6-ta pożyczka	5	100	.	.	.	.	.	.	.
Ruskie. Pożyczka premjowa z 1864 r.	5	100	.	.	109,25	109,25	109,50	109,66	$109^{2}/_{3}$
Ruskie. „ „ z 1866 r.	5	.	.	.	.	105,50	105,50	105,33	$105^{1}/_{3}$
Ruskie. Metaliki (300) lutowe	4	100	100,10	100	100	100	100	100	100
Ruskie. Metaliki (300) sierpniowe	4	100	100,33	100,25	100,25	100,25	100,25	100,25	$100^{1}/_{4}$
Ruskie. Bilety banku Pańs. (100 i wyżéj)	5	100	.	.	.	.	.	*90	*90
b) Towarzystw i Spółek.									
Polskie. Listy Zast. (30. 75. 150. 750. 3000).	4	100	.	83	82,92	83	83	83	83
Polskie. „ „ „ ser. 2	4	100	.	.	82,41	82,50	82,50	82,50	$82^{1}/_{2}$
kupon	.	.	.	.	.	.	.	$1,37^{7}/_{9}$	.
Polskie. Akcje Dr. Żel. W-W. 100)	diw.	60	71	71,50	71	73	73	73,25	$122^{1}/_{12}$
Polskie. „ „ W-B. ((100. 150)	4	100	.	.	.	.	.	*65,50	$65^{1}/_{2}$
Polskie. „ „ Teresp. (100)	5	100	94,25	94	94,50	94,25	94,25	94,25	$94^{1}/_{4}$
Polskie. „ „ Łodzk. (100)	5	100	.	.	.	93	93	93	93
Rus. Akcje Gł. Tow. Dr. Ż. (125)	5	125	124,50	.	.	.	.	124,75	$99^{4}/_{5}$
Rus. Obligi D. Ż. W-Peters. (125. 500).	$4^{1}/_{2}$	100	95	.	.	.	.	.	95
2. Wexle.									
Berlin (Tal. 100) 2 mies.	.	92,85	119,70	119,40	119,25	119,55	119,40	119,55	$128^{7}/_{9}$
Gdańsk (100) „	.	92,85	119,55	119,25	119,10	119,40	119,25	.	$128^{4}/_{9}$
Hamburg (M. B. 300) „	.	141,02	.	.	.	.	.	*182,40	$129^{1}/_{3}$
Londyn (Ł. 1) 3 „	.	6,30	8,14	8,12	8,10	8,12	8,12	8,12	$128^{9}/_{10}$
Paryż (Fran. 300) 2 „	.	75	97,50	.	.	97,05	97,20	97,20	$129^{3}/_{5}$
Wiedeń (Gul. 150) „	.	92,85	.	.	.	113,70	113,40	113,40	$122^{1}/_{8}$
Petersburg (Rub. 100) 1 „	.	100	.	99	99	99	99	.	99
3. Monety.									
Półimperjał	.	5,15	6,68	.	.	.	.	.	$129^{3}/_{4}$
Napoleondor	.	5	.	.	.	.	.	.	.
Dukat holenderski	.	3	3,75	.	.	.	.	.	125
Rubel srebrny	.	1	.	.	.	.	.	.	.
Talar pruski	.	0,92.85	.	.	.	.	.	.	.
Gulden austrjacki	.	0,61.9	.	.	.	.	.	.	.

STOPA SKUPU:	Warszawa.	Peter.	Londyn	Paryż.	Wiedeń.	Berlin.	Frankfurt.	Hamburg.
bankowa:	6^{0} 0	$5^{1}/_{2}$ (6)	6	$3^{1}/_{2}$	5	6	5	—
giełdowa:	—	6	$5^{3}/_{4}$ (6)	$3^{1}/_{2}$	5	$5^{1}/_{2}$	$4^{1}/_{2}$	$4^{1}/_{2}$ (5)

CENY W MIASTACH,

za styczeń 1866 r.

		Średnie ceny w miastach gubernji					W ogóle	W Warszawie
		Warszaw.	Radoms.	Lubelsk.	Płockiéj	August.	(opr.War.)	
Robotnik pieszy		0,39¼	0,34	0,38	0,40	0,35	0,37¼	.
Robotnik 1-konny		1,14	0,95	0,85½	1,25	0,95	1,03	.
Robotnik 2-konny		2	1,61	1,44½	2,01	1,57	1,72½	.
Koń mierny		58,05	49,83	47,33	55,31	31,71	48,45	.
Wół „		38,96	30,89	30,52	35,75	25,31	32,28½	46,88
Owca zwycz. lub skop		3,01	2,99	2,31	2,90½	2,60	2,76	.
Wieprz		25,71	26,45	22,13	27,25	21,70	24,65	25,72
Zboże Pszenica	*korzec*	6,48	5,34	5,73	6,30	6,95	6,16	7,47½
Zboże Żyto	„	4,24	3,72	4,11½	4,33	5,43	4,36½	4,72½
Zboże Jęczmień	„	2,83	2,40	2,90	2,86½	3,30½	2,86	2,99
Zboże Owies	„	1,94	1,64	1,96½	2,17	2,26	2	2,04
Kartofle	„	0,91	0,87	1,27½	0,97	1,46	1,09½	1,41½
Mąka pszenna celna	„	7,01	5,74	6,58½	6,94½	8	6,65½	9,36
Mąka „ zwyczajna	„	6	4,30	5,17	5,43½	6,75½	5,53	7,12
Mąka żytnia pytlowa	„	5,10	3,83	4,81	4,95	5,77	4,89	5,44
Mąka „ razowa	„	4,36½	3,22	4,27	4,52	5,37½	4,35	5
Chleb pytlowy	*funt*	0,02½	0,02¼	0,02½	0,02½	0,03¼	0,02 3/5	.
Chleb razowy	„	0,01¾	0,01½	0,02	0,02	0,02¼	0,01 9/10	.
Mięso wołowe	„	0,06½	0,06	0,05½	0,06½	0,05½	0,06	.
Masło solone	„	0,26¾	0,24½	0,26½	0,26	0,28	0,26	0,28¾
Łój	*pud*	5,25½	5,58	5,19	5,18	5,63	5,36½	.
Wełna celna	„	30	.	18	20,38	.	22,79	.
Wódka 78° (z podatkiem)	*wiadro*	4,40	3,56	4,05	4,32½	4,28	4,12	4,12
Drzewo opałowe miękie	*sąż. kub.*	5,74¾	3,27	4,02½	5,01	5,47	4,70½	9,72
Drzewo opałowe twarde	„	6,86½	4,01	4,81	5,96½	7,73	5,87½	12
Siano	*pud*	0,40¾	0,33	0,31	0,46	0,47½	0,39½	0,39
Słoma	„	0,25½	0,22	0,18	0,29½	0,27	0,24½	0,27

STAN OPERACIJ BANKU POLSKIEGO.

	w d. 17 kwietnia.	w ciągu tygodnia przyb. (+) ub.(—)	w d. 24 kwietnia.
	r u	b l	i
1. **Skup:** Portfel *a*) wexli krajowych	997.225, 25½	+ 96.710, 83 — 72.973, 01½	1.020.963, 07
1. **Skup:** Portfel *b*) „ zagranicznych	321.682, 79	+ 2.959 — 2.700	321.941, 79
2. **Zaliczenia** na papiery publiczne	1.457.496, 29	+ 25.441, 98	1.482.938, 27
3 „ na zast. towarów *a*) wełny	87.052, 58½	+ 750 — 12.530	75.272, 58½
3 „ na zast. towarów *b*) in. tow.	154.175, 77½	— 10.309, 28	143.866, 49½
Łącznie (3)	241.228, 36	— 22.089, 28	219.139, 08
4. „ „ kosztowności	536.179, 70	+ 12.864, 53 — 12.547, 01	536.497, 22
5. **Otwarte kredyta**	3.891.242, 13¾	+ 502.759, 97 — 573.427, 88½	3.820.574, 22¼
6. **Kasa:** Monety srebrne	2.800.463, 59¼	— 2.753, 90¾	2.797.709, 68½
6. **Kasa:** „ złote	29.978, 14	—	29.978, 14
6. **Kasa:** Bilety Banku Polskiego	920.878	+ 25.220	946.098
6. **Kasa:** „ Kred. Cesarstwa	817.595	— 49.487	768.108
Łącznie (6)	4.568.914, 73¼	— 27.020, 90¾	4.541.893, 82½

SKAZÓWKI I FAKTA BIEŻĄCE.

Od Komisji Rządowéj Skarbu.

Niektóre z pism perjodycznych wzmiankowały, że nowa ustawa o poborze podatku od trunków, wprowadzoną być ma w wykonanie z d. 1 lipca r. b.; —w skutku czego niektórzy właściciele gorzelń, obawiając się posiadać znaczne zapasy wódki, od któréj wkrótce zmuszeni byliby płacić zwiększony podatek, już zaprzestali, albo są w zamiarze przerwania dalszéj fabrykacji wódki.

I podana wiadomość i wynikła z niéj obawa, są bezzasadne: albowiem nowa ustawa nie będzie wprowadzona w wykonanie przed 1 września r. b., a nadto właściciele gorzelń nie będą w konieczności uiszczania zaraz przewyżki podatku od remanentów, lecz zapewniona im zostanie ulga w tém, że tęż przewyżkę podatku opłacać będą w miarę sprzedaży wódki, od któréj ona przypada.

Zapas wódki w Królestwie, w ogólności jest nie wielki i z tego powodu takowa w porze letniéj powinna być w cenie.

Zresztą Komisja Rządowa Skarbu, upoważnioną została przez Komitet Urządzający w Królestwie do udzielania posiadaczom gorzelń pozwoleń na wyrób wódki i po 1/13 czerwca, do końca miesiąca lipca; w miesiącu zaś sierpniu fabrykacja wódki nikomu, oprócz posiadaczom gorzelń wyrabiających prasowane drożdże, dozwoloną nie będzie.

Za zgodność
Dyrektor Kancelarji K. R. S. *A. Rogalewicz.* (*Dz. W.*)

Paryska konwencja monetarna z 23 grudnia 1865 r. Francuskie prawo menniczne z r. 1803 uznało złoto i srebro za monetę legalną i oznaczyło stosunek wartości tych dwóch metalów jak 1 : 15,5. Naturalném następstwem tego prawa było zniknięcie z obiegu srebra, z chwilą zniżenia się ceny złota. W takiém samém położeniu znalazły się Belgja, Szwajcarja i Włochy, rachujące także na franki i posiłkujące się w cyrkulacji głównie francuskiém złotem. Pierwsza Szwajcarja przedsięwzięła środki dla zapobieżenia złemu, lecz tylko częściowo, gdyż mając na celu jedynie zaopatrzenie kraju w monetę zdawkową, któréj brak skutkiem zniknięcia z obiegu srebra głównie czuć się dawał, nie zniosła systemu podwójnéj metalicznéj legalnéj waluty, a zmniejszyła tylko wartość sztuk 2-u, 1-o i ½ frankowych o 11,11% (prawo z 31 grudnia 1860 r.); to jest, zamiast franków o 4,5 gramach czystego srebra zaczęto wybijać franki o 4 gramach srebra, z odpowiednią domieszką miedzi, dla zachowania normalnéj wagi 5 gramów na sztukę frankową. Tego samego środka chwyciły się Włochy, z tą różnicą, że obniżyły wartość srebrnych pieniędzy (2, 1 i ½ fr.), tylko o 7,22% (prawo z lipca 1863 r.); to jest, gdy według dawnego prawa frank na 1000 części zawierał 900 części czystego srebra, według nowego miał go tylko 835. Belgja zachowała się biernie i oczekiwała decyzji Francji.

Rząd francuski długo się wahał, zanim przyszedł do pewnego postanowienia. Dyskusja nad systemem monetarnym wywołała dwa stronnictwa: jedno oświadczyło się za złotem jako jedyną monetę legalną, drugie za srebrem. Rząd zamiast przyjąć za normę jeden metal, czémby się radykalnie złemu zaradziło, pozostał przy dawném prawie i tylko co do monety zdawkowéj przyjął system włoski, do którego przystąpiły Belgja i Szwajcarja.

Jakoż w d. 23 grudnia 1865 r. zawartą została pomiędzy Francją, Włochami, Belgją i Szwajcarją, konwencja co do jednostajności wagi, próby, średnicy i kursu monety złotéj i srebrnéj.

Wspólny system monetarny jest następujący:

	Sztuka franków	Waga rzeczywista gramów	Tolerancja (remedium) w wadze	Rzeczywista ilość czystego metalu	Tolerancja w czystości	Średnica sztuki w milimetrach
Monety złote	100	32,25806	0,001	0,9	0,002	35
	50	16,12903				28
	20	6,45161	0,002			21
	10	3,2258				19
	5	1,6129	0,003			17
„ srebrne grube	5	25	0,003	0,9	0,002	37
„ srebrne zdawkowe	2	10	0,005	0,835	0,003	27
	1	5				23
	0,50	2,5	0,007			18
	0,20	1	0,01			16

Państwa które przystapiły do konwencji, są obowiązane przyjmować wzajemnie we wszystkich kasach skarbowych monety wybite podług wskazanego wyżéj systemu monetarnego.

Znajdujące się jeszcze w obiegu 2 i 1-frankowe, oraz 50 i 20-centymowe monety, wybite podług dawnego systemu, mają być wycofane do 1 stycznia 1869 r. Dla monet szwajcarskich, wybitych podług prawa z 1860 r. termin ten przedłuża się do 1 stycznia 1878 r.

Prywatny nie może być zmuszony do przyjęcia wyższéj kwoty nad 50 fr. w téj nowéj zdawkowéj monecie— zaś kasy skarbowe muszą przyjmować w téj monecie wszelkie sumy bez ograniczenia; nadto obowiązane są wymieniać monetę zdawkową w ilościach wyższych nad 100 fr. na monetę złotą lub grubą srebrną. (Na tę ostatnią wymieniać nie będą, bo dopóki złoto będzie miało niższą wartość od oznaczonéj prawem z 1803 r., sztuki pięcio-frankowe w obiegu się nie pokażą).

Rządy zobowiązały się nie wybijać monety zdawkowéj więcéj nad 6 fr. na głowę ludności.

Każdemu państwu chcącemu przyjąć system monetarny wyżéj wskazany, wolno przystąpić do konwencji. Układ zawarty został do 1 stycznia 1880 r. i przedłuża się na lat 15, jeżeli na rok przed upływem powyższego terminu nie będzie wymówiony.

W drukarni Gazety Polskiéj.

Za pozwoleniem Cenzury Rządowéj.